

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Łódź, Al. Kościuszki 73, tel. 63-66.
Redakcja nocna (po godz. 8 wiecz.) ul. Piotrkowska 85, tel. 29.

Cena 15 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

Konferencja min. Zaleskiego z Waldemarasem

KOWNO, 11.6. — Litewska Agencja telegraficzna donosi z Paryża, że odbędzie się tu między premierem Waldemarasem a min. Zaleskim konferencja, na której ustalone zostaną terminy dalszych rokowań posko-litewskich. (PAT.)

Przygotowania do amnestji

Korespondent „Hasła Łódzkiego” donosi z Warszawy:

Na komisji prawniczej Sejmu P.P.S. postawiła wniosek aby amnestję rozszerzyć na przestępstwa z pobudek religijnych, politycznych i socjalnych.

Wniosek odrzucono. Następne posiedzenie w środę.

Wódz emigracji rosyjskiej wyjechał do Paryża

Korespondent „Hasła Łódzkiego” donosi z Warszawy:

Prezes komitetu emigracji Wiktor Siemionow opuścił wczoraj Warszawę udając się do Paryża.

Müller tworzy rząd niemiecki

BERLIN, 11.6. — Jak donosi socjalistyczny „Vorwärts” poseł Herman Müller, prezes frakcji socjalistycznej Reichstagu wezwany został przez prezydenta Hindenburga na wtorek, godz. 10 rano.

Rozczarowanie...

Niema żadnej decyzji co do lotu Kubali i Szalasa

Oficjalna Polska Agencja Telegraficzna donosi:

W związku z pewnymi wiadomościami, które ukazały się w prasie, departament lotnictwa komunikuje, że porucznicy Kalina i Szalasa dokonywują normalnych lotów treningowych, które nie pozostają w żadnym związku z lotem do Ameryki południowej, ponieważ co do tego lotu żadna decyzja nie istnieje.

Doniesienie to przyjęte będzie ze zdziwieniem i rozczarowaniem przez społeczeństwo

Strajk tramwajów odroczony

Dobra wola i rozważa zwyciężyły

WŁADZE ROZPOCZYNAJĄ INTERWENCJĘ

Na wczorajszy dzień akcji podwyżkowej tramwajarzy złożyły się przedpołudniowe konferencje z panem wojewodą Jaszczółtem, prezydentem Ziemięckim i inspektorem pracy Wojtkiewiczem oraz walne zebranie pracowników tramwajowych.

Na wstępie konferencji z panem wojewodą przedstawiciele tramwajarzy pp. Wojdan i Marciniak oświadczyli, że chcieliby uniknąć za wszelką cenę strajku, który rozszerzyć się musi i na inne instytucje użyteczności publicznej, nieustępliwe jednak stanowi-

ska dyrekcji KEL., któremu dała wyraz na konferencji u inspektora pracy, oświadcza-
jąc, iż nie udzieli nawet podwyżki w wysokości choćby 1 proc., zmusza pracowników do podjęcia akcji strajkowej.

Następnie przedstawiciele tramwajarzy oświadczyli p. Wojewodzie, że dyr. Ring operował świadomie fałszywymi cyframi przy podawaniu stawek zarobkowych, na dowód czego przedłożyli kilka książeczek obrachunkowych pracowników KEL.

Wynika z nich niezbicie, że faktyczny za-

robek tygodniowy jest znacznie niższy od cyfr podanych przez dyrekcję KEL.

W odpowiedzi na to p. Wojewoda oświadczył, że porozumiewał się w tej sprawie z p. prezydentem Ziemięckim i insp. pracy i, że ten ostatni będzie jeszcze konferował w tej sprawie z dyrekcją KEL.

Następnie delegaci konferowali z prez. Ziemięckim i p. Wojtkiewiczem.

Na konferencji tej p. Wojtkiewicz wysunął wniosek, by termin strajku odłożyć do piątku, t. j. dnia 15 bm., a to w celu dania możliwości interweniowania władzom lokalnym.

Jednocześnie p. Wojtkiewicz zaznaczył, że termin, dany dyrekcji KEL. nie mogły władze wyzyskać na ingerowanie, ponieważ pan Wojewoda zaabsorbowany był zwiedzaniem z p. Prezydentem Rzeczypospolitej województwa łódzkiego, prez. Ziemięcki — pożyczką amerykańską, inspektorat pracy — strajkiem włókniarzy.

Na tem konferencję zamknięto.

O godz. 10.30 na terenie remizy zebrało się około 600 pracowników tramwajowych, by wysłuchać sprawozdania delegatów i zdecydować:

strajk czy zwłoka.

Obszerny bardzo rzeczowy referat wygłosił prezes związku tramwajarzy p. Marciniak, zaznaczając jednocześnie, że zarząd jest za wnioskiem pana insp. pracy z tego względu, że uważa, iż należy wyczerpać wszystkie możliwe środki przed chwyceniem się najsilniejszego — strajku.

Następnie prezes Marciniak postawił wniosek, by wyrazić uznanie prasie łódzkiej, a w szczególności „Hasłu Łódzkiemu” za rzeczowe i lojalne stanowisko zajęte w całej sprawie.

Wniosek przyjęto przez aklamację.

Po referacie wywiązała się bardzo ożywiona dyskusja, która chwilami łtawała się niemal burzliwie.

Zaznaczyły się w niej dwa zasadnicze kierunki:

Starsza generacja, ludzie poważni, stateczni, zrównoważeni, którzy już brali udział w niejednym strajku, zgadzali się ze stanowiskiem zarządu i wnosili o odroczenie terminu do piątku, młodzież zaś, którą unosiły nerwy, żądała natychmiastowego proklamowania strajku.

Dopiero koło godz. 12 w nocy olbrzymią większością głosów przyjęto wniosek treści następującej:

„Walne zebranie tramwajarzy uchwała odroczyć termin strajku do piątku dnia 15-go bm., by dałym sposobem możliwość ingerencji władzom lokalnym”.

W związku z akcją tramwajarzy wyjeżdża dziś do Warszawy pan prezydent Ziemięcki, który poruszy te sprawę w ministerstwie pracy i opieki społecznej.

Rozbita prawica tworzy nowe stronnictwo

Szumne nazwy, dźwięczne hasła... a ludzi coraz trudniej nabierać

Korespondent „Hasła Łódzkiego” donosi z Warszawy:

Obradowała w Warszawie Rada Naczelna ZW. Lud. Nar.

Na czoło uchwał wysuwa się postanowienie utworzenia nowego stronnictwa narodowego, w którym mogłyby się skupić wszystkie żywioły z pod hasła listy 24.

Nowe stronnictwo otrzymać ma nową, szumną nazwę.

Tragicomiczne są te usiłowania obozu prawicowego, który poniósłszy sromotną klęskę przy wyborach, na gwałt szuka sposobności wzmocnienia swych przeczadzających się szeregów.

Nie tędy drogą! Nie nowych stronnictw trzeba, nie nowych nazw i frazesów, ale treści narodow.—to znaczy takiej treści, takiego programu, który godzi się z interesami całego narodu i całego Państwa.

Nad tem czas pomyśleć, partyjnicy z prawy!

24 zabitych — 120 rannych

BERLIN, 11.6. (Tel. wł. „Hasła Łódzkiego”). Straszne wrażenie wywarła w całych Niemczech wieść o onegdajszej katastrofie ekspresu Monachjum—Norymbergja, pod stacją Siegfelsdorf.

Liczba zabitych dotychczas wydobytych z pod gruzów wagonów wynosi 24. Liczba rannych i ciężko poparzonych parą rozbitej lokomotywy sięga 120.

Walne zwycięstwo Łodzi

w meczu z Nowym-Jorkiem

6:0 (2:0)

Zwycięstwo! Tryumf zupełny! Wczorajszy dzień będzie miał osobną kartę w kronice sportu łódzkiego.

Pobilśmy Nowy York! Pobilśmy na głowę, sromotnie, bezapelacyjnie.

Zgórą 5 tysięcy osób widziało wczoraj ten tryumf i szalało z entuzjazmu, gdy sędzia odgwiżdżał koniec meczu.

O przebiegu gry nie wiele można napisać. Piłka wędrowała w ciągu 90 minut od główki do główki i od nóżki do nóżki łodzian, a gdy im się podobało — to ten lub ów strzelał bramki. Nawet przyznany amerykańskiemu łaskawie przez sędziego rzut karny, nie spodobał się fenomenalnemu Rappaportowi, który też obronił go brawurą.

A oto szczegóły: w 1, 2, 5, 6, 9 i 14 i 16 minutach padają dla Łodzi niewyżyskane rogi. W 18 min. New York przedostaje się poraz pierwszy, w 20 poraz drugi i w 22 poraz trzeci pod bramkę Łodzi. Sędzia dyktuje rzut karny ochrzczono go „pożyczkowym”, lecz bramkarz Łodzi broni bajecznie. Następują jeszcze 3 rogi i Łódź strzela przez wymarzonego w tym dniu Frankusa, w 32 min. pierwszą, a w 44 min. przez Herbstreicha drugą, wspaniałą bramkę.

Po przerwie w ciągu 25 minut Łódź znów śpiewała. Janczyk strzela już w pierwszej minucie trzecią bramkę, trzy minuty później Herbstreich podwyższa rezultat 4:0, poczem Amerykanie przedzierają się przez tyły Łodzi, uzyskując róg (5 minuta). Padają je-

szcze trzy rogi dla Łodzi, poczem Gałęcki broni niebezpieczny moment z przeboju gości. Jeszcze 4 rogi dla New-Yorku i dwie bramki dla Łodzi strzelone przez Herbstreicha i gwizdek oznajmia koniec walki, którą Amerykanie przy końcu zamieniliby chętnie na boks.

Wyróżnić wypada z pośród całej nadzwyczaj ambitnie i ofiarnie grającej drużyny Łodzi — parę: Frankus—Janczyk.

Reprezentacja Łodzi, prócz Durki na prawem skrzydle, nie miała żadnego słabego punktu. A gdyby Durka grał tylko przeciętnie wyznaczoną mu rolę porcja bramek otrzymanych przez New-York od Łodzi powiększyłaby się co najmniej dwukrotnie.

Min. Zaleski o prasie

BERLIN, 11. VI. (Tel. wł. „Hasła Ł.”) — Z okazji międzynarodowego zjazdu dziennikarzy w Kolonii wydano jednodniówkę zawierającą autografy najwybitniejszych mężów staru.

Autograf min. Zaleskiego wyraża myśl, że prasa toruje drogi dyplomacji, jak również kończy i utwierdza to co dyplomacja rozpoczyna. Jest to doniosła rola dziennikarstwa.

Poseł Wyrzykowski contra poseł Polakiewicz

Pos. Wyrzykowski wystosował list do Marszałka Sejmu z prośbą o powołanie sądu marszałkowskiego, wobec tego, że pos. Polakiewicz zarzucał mu świadome dostarczenie marszałkowi sfałszowanego stenogramu, a mimo sprawa wyjaśniła się pos. Polakiewicz oskarżenia nie cofnął.

„Italia” zniszczona

Zaloga statku znalazła schronienie na dwóch krach

OSLO, 11.6. Statek „Cita di Milano” jest w kontakcie radiowym z „Italia”.

Według ostatniego radjotelegramu, „Italia” zupełnie jest zniszczona i narazie niema mowy o możliwości uruchomienia sterowca.

Zaloga „Italia” znajduje się na 2 krach pędzonych wiatrem ku brzegowi.

Skróty telegraficzne

Pierwsze 50 samochodów wyprodukowanych w Czechowicach pod Warszawą opuściło wczoraj zakłady mechaniczne „Ursus”.

Uroczystość zaszczytów swą obecnością p. Prezydent Rzplitej.

Paryska ambasada. Polska wydała przyjęcie na cześć bawiącego w Paryżu min. Zaleskiego. W bankiecie brali udział m. in.: Curie-Skłodowska, Paderewski, marszałek Foch.

Pomnik Marsz. Piłsudskiego stanąć ma w Modlinie, na miejscu gdzie stał pomnik Mikołaja II. Komitet budowy rozpoczął zbieranie funduszy.

Na Wiśniowej Górze, obok piwiarni Lyszkowskiego znajduje się kiosk ze sprzedażą

Hasła Łódzkiego

Przyjmuje się wszelkie zamówienia prenumeraty z odnośnieniem do domu. Gонец pocztowy w Andrzejowie.

OGŁOSZENIA

do wszystkich pism w Polsce i zagranicą przyjmuje i załatwia na najkorzystniejszych warunkach

Polska Agencja Telegraficzna

Łódź, Zielona 8a. Tel. 111 i 15-24

Wydział Ogłoszeń

Polskiej Agencji Telegraficznej

przyjmuje na miejscu w Łodzi obowiązkowe ogłoszenia dla „Monitora Polskiego”, „Dziennika Urzędowego Min. Skarbu” i wszystkich innych wydawnictw.

Drobne ogłoszenie

o zagubionych dokumentach, mające się ukazać w „Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego” lub w „Monitorze Polskim” przyjmowane są tylko w wydziale ogłoszeń Polskiej Agencji Telegraficznej w Łodzi.

Zjawa generała Zagórskiego na posiedzeniu Sejmu

Prawica upomina się o „bohaterów” którzy są...
„na przeszkoleniu w kryminale”

Dwa budżety były na porządku dziennym: wojska i sprawiedliwości.

Kluby wyczerpały kontyngent czasu na prze mówienia, więc też żwawo idą naprzód debaty budżetowe.

Nie brak jednak zgrzytów bądź smutnych bądź więc oburzających...

Prawica zachowała sobie ze swego kontyngentu kilkanaście minut dla samego pana Trąpczyńskiego wykorzystał on czas ten na przemówienie wyjątkowo niesmaczne, nawskroś polityczno - demagogiczne i nie wspólne nie mające ze sprawą budżetu ministerstwa sprawiedliwości.

W dyskusji nad budżetem armii opozycja ruszyła do ataku dwoma odmiennymi drogami Lewica biła na liczebność armii i czas trwania służby wojskowej, domagając się tu redukcji. Prawica nie zdobyła się na rzeczowość, znów wygłaszała przemówienia polityczne żonglując nazwiskami gen. Stanisława Hallera, Rozwadowskiego skazańca - Żymierskiego i obwiesia - Zagórskiego. Rozdzierano szaty pytając gdzie są ci „znakomici wojskowi”, czemu nie w armii...

Jeden z mówców B. B. dał odprawę tym żalom za ludźmi którym winny interesować się rządy, a nie parlament.

Wnioski lewicy nie mają szans w głosowaniu. Wnioski prawicy mają szansę... wzbudzić niesmak w społeczeństwie.

Serję przemówień niedopuszczalnych zakończył wczoraj wice-marszałek sejmu (!) pos. Zabajkiewicz (Ukr.). Przemówienie to było tak prowokacyjne, że część posłów opuściła salę.

Kto wysłuchał tego wszystkiego miał prawo pomyśleć — ciężko być w Polsce uczciwym demokratą, tacy przedstawiciele mniejszości propagują wśród nas skrajny szowinizm i nacjonalizm.

Posel Kościakowski (B. B.) referował budżet Spraw Wojskowych. Preliminowany jest on o 79 milionów niżej od budżetu rzeczywistego r. ub. Jest to dowodem największej oszczędności Ministerstwa. Zmniejszony już być nie może — nie zabezpiecza jeszcze całkowicie obronności granic państwa. W r. 1927/28 M. Spr. Wojsk. poczyniło z naczu postępy zarówno w administracji, jak w dziedzinie wyszkolenia, polepszenia uzbrojenia oraz w zakresie przemysłu wojennego.

Omawiając uposażenie wojska, referent stwierdza, że jest ono niedostateczne. Mówca większości komisji sprzeciwia się kategorycznie redukcji stanu liczebnego armii o 59,863 żołnierzy, prosi o przyjęcie budżetu bez żadnych zmian.

Posel Liebermann (PPS), oświadcza, że PPS. ustosunkowuje się do budżetu wojskowego w sposób rzeczowy. Polityka światowa nieusuwa obaw co do utrzymania pokoju. Z naciskiem zaznacza poseł Liebermann, że państwo, które najwięcej woła o rozbrojenie, t. j. St. Zjednoczone, ma największy budżet wojskowy.

W dyskusji zabierali jeszcze głos poseł Dąbrowski (ZLN.) stwierdzając, że oszczędności w budżecie wojskowym można przeprowadzić tylko w tych granicach, które nie wpłyną na zmniejszenie obronności państwa oraz nie narażą na szwank zdrowia żołnierzy.

Skrócenie czasu służby wojskowej o trzy miesiące wnosi Stronnictwo Chłopskie, Wyzwolenie i PPS., co pozwoli zaoszczędzić 22 miliony złotych.

Tym mówcom z prawicy, którzy nie wstydzi się wywoływać w Sejmie wstrętą postać gen. Zagórskiego, odpowiadał pos. Polakiewicz (B. B.). Mówca przypomniał, że generał ten był swego czasu w austriackim wywiadzie a jednocześnie szefem sztabu legionów polskich i dopuszczał się denuncjacji swych kolegów legionistów przed generałem Besselerm.

W tej samej sprawie zabiera jeszcze głos wiceminister gen. Konarzewski i pos. Kościakowski. Ten ostatni przypomniał, że gospodarka departamentu lotnictwa, na której czele stał gen. Zagórski była powodem badania specjalnej podkomisji sejmowej jeszcze przed przewrotem i komisja ta bardzo negatywnie odniosła się do tej gospodarki. Korpus kontrolerów również badał te sprawy i uznał go spodarke za wadliwą, przynoszącą szkody państwu i zażądał usunięcia gen. Zagórskiego i Żymierskiego.

Zkolei izba przystąpiła do budżetu ministerstwa sprawiedliwości. Budżet ten referował poseł Rozmaryn (koło żydowskie), zaznaczając, że wydatki tego budżetu wynoszą 4,4 proc. wydatków całego budżetu.

Dłuższe przemówienie wygłosił poseł Trąpczyński ostro, krzykliwie, a nie rzeczowo krytykując „niepraworządność” rządu. I przy tej okazji znalazło się miejsce dla smutnej pamiątki Zagórskiego.

Bl. Bezp. zapowiada odpowiedź na przemówienie pos. Trąpczyńskiego.

Witos wzywa do walki

Wielki wiec Piasta w Wierzchosławicach

KRAKÓW, 11.6. (Tel. wł. „Hasła Łódzkiego”). Z inicjatywy krakowskiego Zarządu Okręgowego P. S. L. „Piast” zwołano w niedzielę do Wierzchosławic wielki wiec, na który przybyli prawie wszyscy posłowie i senatorowie oraz około 5000 delegatów organizacji piastowych z całej Polski. Z pośród posłów nie przybył pan Rataj, którego na wiec nie proszono.

Kulminacyjnym punktem wiecu było go-

dzinne przemówienie posła Witos, który wzywał do walki przeciwko magnatom, szlachcie, żydom i wszystkim międzynarodkom.

Charakterystycznym jest to, że olbrzymi wiec został zwołany bez rozgłosu i bez długich przygotowań, jedynie drogą sztafet, rozesłanych w ostatnich dniach ubiegłego tygodnia.

Inspektor kontroli skarbowej pod kluczem

Ilowy klient komisji do walki z nadużyciami

Wiceprezes Sądu Okręgowego w Łodzi Bronisław Witkowski, delegat komisji nadzwyczajnej do walki z nadużyciami po kilkogodzinnej przesłuchaniu wydał polecenie aresztowania Piotra Dąbrowskiego, inspektora kontroli skarbowej I Urzędu Akcyz i Monopoli Skarbowych w Warszawie.

Inspektor Piotr Dąbrowski postawiony zo-

stał w stan oskarżenia z art. 567 cz. III i IV Kodeksu Karnego (usiłowanie wymuszenia łapówki za pomocą ucisku służbowego) oraz z art. 658 cz. II i III K. K. (usiłowanie ściągnięcia na swoją korzyść nieprawnych poborów wymuszonych za pomocą ucisku służbowego).

Piotra Dąbrowskiego aresztowano w lokalu komisji przy ul. Nalewki 2.

Krwawa zemsta Komunisty

Rozprawa o zabójstwo za niegłosowanie na listę komunistyczną — odroczone

Korespondent „Hasła Łódzkiego” donosi z Warszawy:

Sąd okręgowy w Warszawie na sesji wyjazdowej w Mińsku Mazowieckim odroczył z powodu niestawienia się świadków sensacyjną sprawę o zabójstwo na tle politycznym w związku z ostatnimi wyborami do Sejmu.

Oskarżony, 28-letni robotnik, Stanisław Sekular, na krótko przed głosowaniem do Sejmu uzyskał od niejakiego Borucha Bronszteina przyrzeczenie głosowania na listę komunistyczną Nr. 13. Gdy po wyborach Bronsztein przyznał się, że danego przyrzeczenia

nie dotrzymał, Sekular zaczął się pod drzwiami mieszkania Bronszteina i gdy ten wyszedł rzucił się na niego z nożem, zadając mu dwie rany w rękę. W pogoni za uciekającym, Sekular ranił go jeszcze dwa razy w plecy. Po paru minutach, gdy Bronsztein ukrył się przed napastnikiem w mieszkaniu, rozwścieczony Sekular wyważył drzwi i zadał swej ofierze śmiertelne pchnięcie nożem w piersi. Bronsztein zmarł natychmiast. Sekulara aresztowano.

Oskarżonemu grozi kara śmierci.

Dziś we wtorek zapraszamy na plac Hallera w Łodzi

Pokaz ogniowy, który nie odbył się dnia 25-go maja r. b. z powodu ulewnego deszczu, odbędzie się dziś t. j. dnia 12 czerwca r. b. o g. 5 popoł. na placu Hallera, na który osoby zainteresowane uprzejmie zapraszamy

Zjednoczone Zakłady Chemiczne

„ZAGÓZDZON”, Sp. Akc.

Reprezentant inż. St. Nowicki w Łodzi

ul. Piotrkowska 84, tel. 37-64

Kino Spółdzielni

Pracowników Państwowych,
Komunalnych i Społecznych

w ŁODZI, ul. Stenkwicza № 40.

Kino w ogrodzie! W razie niepogody na sali.

Od wtorku, dn. 12-go do poniedziałku, dn. 18-go czerwca 1928 r. włącznie

HAZARD

Niesłychanie ciekawe rewelacje ujawniające machinacje i kręctwa na TORACH WYSCIGÓW KONNYCH.

W rolach głównych: **Liana Haid i Alfons Fryland.**

Następny program: „NOC POŚLUBNA”, Symfonia piękna, miłości i poświęcenia.

Początek w dni powszednie o godz. 5-ej, ostatni seans o godz. 9.30. W soboty, niedziele i święta o godz. 2.40 po południu.

Socjalizm na nowych drogach

„Uwolnijmy się od marksizmu!”

nowe hasło lewicy francuskiej

(Korespondencja własna „Hasła Łódzkiego”)

Paryż, w czerwcu 1928 r.

Niewiadomo jeszcze dziś, kto, z kim, o co i w jakiej formie toczyć będzie walkę na terenie parlamentarnym. Niewiadomo, jaką będzie topografia partyjna frontu opozycyjnego, gdyż nie skrytalizowały się dotychczas wcale bloki polityczne, ugrupowania stronnictwowe, aljanse strategiczne.

Szturmy do gabinetu Poincarégo będą, rzecz oczywista, przypuszczane i nawet gwałtowne. Ponieważ jednak trudno określić ilościowy i jakościowy skład koalicji antyrządowej, przeto wszelkie rozważania na temat wartości tych ataków wydać mogły się bezprzedmiotowymi i przedwczesnymi, gdyby... Gdyby nie pewne posunięcia taktyczne, już teraz przez Poincarégo dokonane, a zwłaszcza gdyby nie Kongres Socjalistyczny w Tuluzie, którego uchwały posiadają symptomatyczne znaczenie natury ogólnopolitycznej.

Pewien wybitny parlamentarzysta francuski, mówiąc w ten sposób, pragnął zwrócić moją uwagę na zmianę, zasiał **jeszcze przed otwarciem** nowej Izby Deputowanych w Itonie gabinetu.

Teka ministra robót publicznych była vacat, ponieważ Fallières podał się do dymisji bezzwłocznie po niepomyślnej dla niego kampanii wyborczej. Otóż Poincaré nie uległ presji prawniczej grupy Marina i powierzył to stanowisko Luchaire'owi, ex-ministrowi finansów w okresie panowania Kartelu Lewiowego, a obecnemu delegatowi ekonomicznemu Francji w Genewie.

Postępek ten zdaje się jasno wskazywać, że premier dba o utrzymanie dobrych stosunków z **centro-lewym obozem** parlamentarnym. Niemniej znamienym politycznie faktem jest utworzenie specjalnego ministerstwa żeluzi powietrznej, na którego czele staje popularny bardzo deputowany Eynac. I to również jest pewnego rodzaju zadośćuczynieniem moralnym dla lewicy nawet umiarkowanej, wielokrotnie już protestującej przeciwko niedołęstwu ministra handlu Bokanowskiego, w którego zawiadywaniu znajdowało się poprzednio lotnictwo cywilne.

Poincaré umie poświęcać ludzi dla... celów.

Nie odegrałyby te ustępstwa wszakże żadnej poważniejszej roli, gdyby nie chaos, panujący w obozie przeciwników dzisiejszego gabinetu, chaos, jeszcze bardziej spotęgowany wynikami Kongresu w Tuluzie.

Aczkolwiek udało się bowiem komisji redakcyjnej sformułować rezolucję ostateczną w takiej formie, która zaaprobowana została jednogłośnie przez wszystkich uczestników zjazdu, ale było to niemal Pyrrusowe zwycięstwo! Najkunsztowniejsza ornamentyka dialektyczna nie jest w stanie zamaskować coraz jaskrawiej uwidaczniających się rysów w dogmatycznej i taktycznej strukturze francuskiej partii socjalistycznej.

Ściera się doktryna z życiem: „Delivrons nous du Marxisme” (Uwolnijmy się od Marksizmu”), brzmi tytuł książki Luciena Desli-

niéres. Czyż nie jest to otwarte wezwanie do rewizji zasadniczych postulatów, do „heretyckiego” odstępstwa od dogmatów ortodoksyjnych?!

Jeden z delegatów - Marcel Déat, postawił, w swoim przemówieniu, na Kongresie, jeszcze wyraźniej kropkę nad „i” programem. „Marx miał na myśli wyłącznie klasę robotniczą. Kapitalizm wszakże, w miarę rozwoju swojej potęgi zaciążył despotycznie i nad innymi składnikami organizmu socjalnego, nad szarą masą drobnych sklepikarzy, rejentów, małorolnych włościan, niższych urzędników, inteligencji pracującej i całego stanu średniego etc... Czyż możemy wyrzekać się tych popielców ewentualnych naszej ideologii? Przecież jest to grunt nader podatny do akcji propagandowej na szerszą skalę demokratyczną pojętej!...” **Słowa znamienne**, w głębokim skupieniu wysłuchane.

Socjalizm w tej interpretacji zwolenników demokratycznego ewolucjonizmu, socjalizmu, który liczy się z realnymi warunkami życia teraźniejszego, nie może już poprzestać na bezkompromisowym veto. Musi dać

życiu ku mniej, lub więcej bliskiemu porozumieniu taktycznemu ze stronnictwami ideowo - pokrewnymi, by móc, po jakimś czasie, przejść do konstrukcyjnej działalności państwowej.

Prawda, lewe skrzydło partii nie podziela tych poglądów i skłania się raczej już ku solidaryzowaniu się, chociażby sporadycznie, z komunistami, ale większa część nowoobranych parlamentarzystów socjalistycznych należy do obozu **wyrażnie umiarkowanego**. Jeśli przeto oni stanowią będą o polityce frakcji w Izbie Deputowanych, to ostrze opozycji przeciwko Poincarému będzie znacznie słabsze, gdyż Paul Boncour, Albert Thomas, Jouhaux, etc. już dziś — bądź pośrednio, bądź bezpośrednio — z obecnym gabinetem współpracują. Co nie wyklucza zmiany stanowiska, o ile wytworzy się, w dalszej przyszłości, dostatecznie silna... większość **lewicowo - umiarkowana**, jako wynik „kombinacji parlamentarnych” radykałów z socjalistami. Bo przecież ambicji partyjnych i osobistych nie nigdy stłumić nie zdoła...

Z. Kl.

Pomysł godny naśladowania w Łodzi

Amerykańskie sposoby walki z nieszczęśliwymi wypadkami w przemyśle

Dyrektor zakładów p. i. „Imperial Varnish and Colour Company” w Montrealu w Kanadzie stwierdził, że pomimo zastosowania licznych aparatów ochronnych przy maszynach, liczba **nieszczęśliwych wypadków** doszła do 10 w ciągu sześciu miesięcy przy personelu robotniczym, liczącym tylko 130 osób.

Natomiast w obecnej fabryce mydła „Lever Brothers”, gdzie pracuje 270 robotników, ilość nieszczęśliwych wypadków była znacznie mniejsza. W rezultacie porozumienia między dyrektorami obu fabryk postanowiono na propozycję dyrekcji „Imperial Varnish” urządzić konkurs między obu zakładami: kto wykaże się mniejszą ilością wypadków przy pracy. Konkurs przyjęto i ułożono w celu wyrównania szans dla obu konkurentów specjalny regulamin. Co miesiąc, każdego pierwszego, „Imperial Varnish” komunikował „Lever Brothers” liczbę wypadków, które miały miejsce w fabryce w ciągu poprzedniego miesiąca. To samo czyniła fabryka „Lever Brothers”. W ten sposób każda fabryka obliczała nie tylko swój własny odsetek wypadków, lecz i konkurenta.

Wyciąg ten podniecił pracowników obu fabryk. Starali się oni **w celu wygrania konkursu** unikać nieszczęśliwych wypadków i zapobiegać im przez **zduwojoną ostrożność**.

Rezultaty nie dały na siebie czekać. Po pierwszych trzech miesiącach konkursu, okazało się iż miały miejsce tylko 4 wypadki przy pracy. W ciągu całego 1926 r. „Imperial Varnish” zarejestrował tylko 4 wypadki, a

zaś „Lever Brothers” — 5. Zaś w r. 1927-ym „Lever Brothers” zanotował tylko 2 wypadki.

Przykład ten zachęcił związek przemysłu kanadyjskiego „Associated Industries” do urządzenia „Konkursu bezpieczeństwa”. Wzięły w nim udział 303 fabryki. Konkurs trwał 3 miesiące, obejmował zaś fabryki z różnych gałęzi przemysłu. Po upływie trzech miesięcy zbadano wykazy we wszystkich biorących udział w konkursie fabrykach, przyczem okazało się, iż ogólna liczba nieszczęśliwych wypadków przy pracy uległa **redukcji**. Zachęciło to Związek Przemysłu do przedłużenia konkursu na następne 3 miesiące.

Wyniki i warunki konkursu mają być, ze względu na pewną ich doniosłość, rozpatrzone i badane na Konferencji Międzynarodowego Biura Pracy w Genewie.

Dalsze starania o pożyczkę dla Łodzi

P. prezydent Ziemięcki udaje się do Warszawy

W dniu dzisiejszym wyjeżdża do Warszawy p. prez. miasta pos. Ziemięcki celem przeprowadzenia konferencji w ministerstwie skarbu i dyrekcji Banku Gospodarstwa Krajowego w sprawie pożyczki dla Łodzi.

Na koniencjach tych zostaną ustalone ostateczne warunki, na jakich Łódź, w razie nieemitowania pożyczki amerykańskiej w bieżącym miesiącu, otrzyma pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Min. Składkowski zrezygnował z inspekcji sanitarnej woj. łódzkiego

Jak już donosiliśmy, w dniu onegdajszym przybył niespodziewanie na teren województwa łódzkiego Minister Spraw Wewnętrznych generał dr. Sławoj-Składkowski i udał się w odwiedzinę do swych krewnych, zamieszkujących w powiecie Konińskim, u których też bawił cały dzień.

Pan minister przy tej okazji zamierzał dokonać inspekcji sanitarnej paru powiatów województwa łódzkiego w drodze powrotnej, w ostatniej jednak chwili naglony niecierpiąciami zwłoki sprawami państwowymi, z zamiaru tego zrezygnował i niezatrzymując się nigdzie, wrócił drogą na Wieluń z powrotem do Warszawy.

Wielkie dni oficera rezerwy

Tegoroczny Walny Zjazd Delegatów Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się, jak już donosiliśmy, w dniach 16 i 17 bm. w Toruniu, prastarem mieście pomorskiem.

Uczestnicy ostatnich wojen polskich, dawni towarzysze broni podążą do grodu Kopernika, by w gronie własnym przeżyć chwile wspomnień i rozważyć szereg najżywoniejszych spraw Związku.

Uroczysty i szczerze patriotyczny charakter, jaki Zarząd Główny Z. O. R. zamierza nadać zjazdowi, zwraca na Toruń oczy całej Polski.

W programie jest przewidziane przemówienie Prezesa Zarządu Głównego ppłk. rez. dr. Stanisława Szurleja na temat „Polskie Po morze”, rzucenie na fale Wisły wieńca w kształcie znaku Związku, pochody itd.

W dobie wyteżonej akcji antypolskiej, prowadzonej na terenie międzynarodowym pod płaszczykiem obłudnych hasel pacyfistycznych przez odwiecznego naszego wroga, sąsiada ze strony zachodniej, manifestacyjne wystąpienie oficerów rezerwy będzie w tych warunkach najlepszą polską odprawą na zachłanność i zaborczość niemiecką.

Z życia Stanu Średniego we Lwowie

Intensywna praca nad konsolidacją mieszczaństwa

W ostatnim czasie można zaobserwować niezwykle silne dążenie mieszczaństwa polskiego do konsolidacji, warstwy Średnie Rzeczypospolitej przekonały się ostatecznie, że brak jednolitego obozu mieszczaństwa, brak uzgodnionej opinii publicznej Stanu Średniego, odbijał się fatalnie na interesach ludności miejskiej. Ani w Sejmie, na terenie pracy ustawodawczej, ani wobec rządu nie było dotąd prawdziwych reprezentantów interesów Stanu Średniego. Powszechnie zjawisko majoryzacji warstw miejskich na korzyść ludności wiejskiej. Tak było za czasów wszystkich poprzednich Rządów, ale w szczególności jaskrawy sposób zjawisko to wystąpiło w okresie władzy b. Ministra Skarbu — Wł. Grabskiego, gdy rzemiosła, kupiectwo i drobny przemysł zostały pozbawione całkowicie kapitału obrotowego i ugięły się pod ciężarami podatków obrotowych, dochodowych i wielu innych świadczeń.

Nic więcej dziwnego, iż warstwy mieszczaństwa poczęły szukać ratunku, szukać jakiejś rady na grożącą im pauperyzację — zubożenie.

Jedynym lekarstwem w tej sytuacji okazało się zorganizowanie rozbitej na liczne

grupki i koterie ludności miejskiej w jeden wielki oboz Stanu Średniego, któryby zdołał opanować wszelkie trudności zjednoczyć i skonsolidować warstwy miejskie oraz wytworzyć jednolitą opinię i solidarną akcję w celu polepszenia ogólnej sytuacji gospodarczej miast i miasteczek polskich oraz obrony ich słusznych interesów.

To też od zupełnego rozbitcia i zubożenia mieszczaństwa wszelkich dzielnic kraju przeszło do usilnej pracy wewnętrzno-organizacyjnej.

Raźno, sprężysto, z energią i rozmachem prawie amerykańskim, przystąpiono do zakładania kół, do utworzenia wspólnych instytucji finansowych, spółek surowcowych, spółdzielni wytwórczych itd.

Słowem wzięto się do istotnej pracy społecznej, do rozbudowywania wszelkich placówek i organizacji całego Stanu Średniego w Polsce.

Ostatnio we Lwowie, w tej kresowej stolicy Małopolski Wschodniej, odbyła się ostatnio w lokalu Izby Przemysłowo-Handlowej Walne Zgromadzenie członków Wydziału Wojewódzkiego „Zjednoczenia Stanu Średniego”.

Obradom przewodniczył b. Minister Poczty i Telegrafów, prezes Dr. Stesłowicz.

Dr. Stesłowicz zaznaczył na wstępie, iż obecne zebranie jest dalszym etapem organizowania Stanu Średniego w Małopolsce Wschodniej, a po zmianie nazwy organizacji z „Kół Inicjatywy Gospodarczej Odbudowy Stanu Średniego” na „Zjednoczenia Stanu Średniego we Lwowie”; oraz zatwierdzeniu zmienionego statutu, przystąpi ona do dalszej, statutem określonej, pozytywnej pracy.

Następnie p. wiceprezes Maksymowicz zdał sprawozdanie z czynności „Kół za rok 1927”, która ograniczyła się głównie do:

1) Urządzenia uroczystości z racji 250 rocznicy zgonu znakomitego pisarza mieszczaństwa i burmistrza m. Lwowa — Bartłomieja Zimorowicza.

2) Zorganizowania osobnej grupy Stanu Średniego, pod nazwą: „Obóz Gospodarczy” oraz przeprowadzenia pracy wyborczej przy ostatnich wyborach do Izby Ustawodawczych.

3) Urządzenia we Lwowie Zjazdu Delegatów Stanu Średniego 3 Województw Małopolski Wschodniej.

4) Pracy wewnętrzno-organizacyjnej.

Sprawozdanie powyższe przyjęto do wiadomości.

Z kolei p. Prezydent Izby Przemysłowo-Handlowej Dr. Rucker w imieniu Komisji Re-

wizyjnej przedstawił stan rachunków do 1-go maja 1928 roku.

Postawiony przez Dr. Ruckera wniosek o udzielenie Zarządowi absolutorium jednomyślnie uchwalono.

W wolnych wnioskach p. wiceprezes Maksymowicz poruszył sprawę zawieszenia Samorządu we Lwowie” podjęto interwencję u rządu w Warszawie oraz w Sejmie celem przywrócenia samorządu lwowskiego.

Pozatem p. wiceprezes Maksymowicz zakomunikował zebraniem, iż na zaproszenie „Zjednoczenia Stanu Średniego” przybędzie w najbliższym czasie do Lwowa p. Minister poseł E. Kwiatkowski, aby wysłuchać postulatów oraz zaznajomić się z potrzebami miasta.

W dalszej dyskusji zabierali głos pp.: Dr. Danielski, Felszyn, Dr. Wereszczyński, b. poseł H. Śliwiński, Witski, Soltys, Hewak, Baran i inni.

Wreszcie przystąpiono do uzupełniających wyborów 5 członków Wydziału na miejsce wylosowanych.

Wybrano do Wydziału „Zjednoczenia Stanu Średniego we Lwowie” Dr. Marcellego Chlamtacza, L. Hosiowskiego, Cz. Müllera, Dr. J. Rukra i Dr. Zdzisława Sułkowskiego.

Do Rady Nadzorczej zaś wybrano pp.: Dr. Zygmunta Danielskiego, Aleksandra Lewickiego i W. Sulimirskiego.

KRONIKA

Wtorek, 12 czerwca, Jana W.
Środa, 13 czerwca, Antoniego Pad.

TEATRY.

Miejski — Pani Prezesowa.
Kameralny — Dar Poranka.
Popularny — Gejsza.
Gong — Przeciera się.

KINA:

Apollo — Nędznicy.
Corso — Syn Nieba.
Czary — Minuta przed dwunastą.
Era — Płonąca granica.
Grand Kino — Człowiek bez nóg.
Imperial — Władca wschodu Hary Peel.
Luna — Zięć firmy Kohn.
Mimosa — Najsprytniejszy złodziej świata.
Mewa — Płomienna noc i występy artystyczne.
Odeon — Krwawa blizna.
Oświatowy — Marsyljanka.
Oaza — W szponach czerwonoskórych.
Resursa — Dama w wagonie sypialnym.
Record — Robinson w dżungli.
Spółdzielnia — Hazard.
Syrena — Branka Czerwonego Wodza.
Słońce — Okręt potępionych.
Sfinks — Golgota uczciwej kobiety.
Venus — Noc grozy.
Victoria — „Chłopczyca półdziewica”.

Kalendarzyk zebrań rzemieślniczych

Dzisiaj, dnia 12 czerwca o godz. 5 po poł. u starszego Cechu p. Kenera przy ul. Radwańskiej 44 odbędzie się zebranie Mistrzów Dekarzy i Asfalcarzy.

O liczne i punktualne przybycie prosi
Zarząd.

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dnia 12 czerwca dyżurują następujące apteki:

M. Lipiec (Piotrkowska 193), E. Müller (Piotrkowska 46), W. Groszkowski (Konstantynowska 15), K. Perelman (Cegielińska 64), H. Niewiarowski (Aleksandrowska 37), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9).

Pobór do wojska

Jutro, t. j. we środę, dnia 13 czerwca r. b. przed Komisjami Poborowymi winni się stawić następujący poborowi:

Przed Komisją Poborową Nr. 1
(Pomorska 18)

Poborowi rocznika 1907, zamieszkał w obrębie V Komisariatu Policji Państwowej o nazwiskach na listy:

S od Szk., T. do Te

Przed Komisją Poborową Nr. 2
(Ogrodowa 34).

Dnia 13 czerwca — poborowi rocznika 1906, mający odroczenie z art. 35b ustawy o powsz. obow. słu. wojsk. (czasowo niezdolni do służby w wojsku stałym), zamieszkał w obrębie IV Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na listy:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, Ł,
Przed Komisją Poborową Nr. 3
(Zakątna 82).

Dnia 13 czerwca — poborowi roczn. 1907 zamieszkał w obrębie VII Komisariatu Policji Państwowej, o nazwiskach na listy:

C od Czy, D, E, F, G do Gle.

Wszyscy wyżej wymienieni winni stawić się na Komisje Poborowe punktualnie o godzinie 8-ej rano w stanie trzeźwym, czysto umyć, z dowodami osobistymi lub zaświadczeniami, wydanymi przez Komisariaty Policji, stwierdzającymi tożsamość osoby, posiadaniem kartami odroczeń służby wojskowej oraz zaświadczeniami rejestracyjnymi, wystawionymi przez Magistrat m. Łodzi.

Straszny czyn nożowców

Kilku nieznanym opryszków śmiertelnie poraniło przechodnia Ofiara krwawych porachunków zmarła w szpitalu

Wczoraj rano ulica Wawelska stała się widownią bestjałskiej rozprawy nożowej. 46-letni Wincenty Radwański, zamieszkały przy ul. Wawelskiej 6, oraz znajomy je-

go 20-letni Józef Górka, zamieszkały przy ulicy Spacerowej 12 zostali napadnięci przez kilku osobników, którzy zadali im szereg ran nożami.

Józefowi Górcie w straszliwy sposób pokrojono twarz i zadano szereg ran w klatkę piersiową. Radwańskiemu rozpruto brzuch tak straszliwie, że jelita wypłynęły na wierzch.

Po dokonaniu bestjałskiego, czynu, napastnicy zbiegli. Jęki ciężko rannych usłyszeli mieszkańcy okolicznych domów, którzy zaalarmowali policję.

Niezwłocznie zawezwano pogotowie ratunkowe, które przewiozło obydwoje ofiary potwornej rozprawy nożowej do szpitala Poznańskich, gdzie Radwański po paru godzinach, nie odzyskując przytomności, zmarł.

Zorganizowany energiczny pościg za zbrodniarzami doprowadził do aresztowania 24-letniego Kazimierza Herca, zamieszkałego przy ulicy Zgierskiej 70, brata jego 29-letniego Wacława, zamieszkałego przy ulicy Niecałej 9, 34-letniego Władysława Krawczyka i 25-letniego Stanisława Gabrysiaka, zamieszkałych przy ulicy Łagiewnickiej 38.

Istnieją poważne dane, że aresztowani do konali krwawego napadu na Górkę i Radwańskiego na tle porachunków osobistych.

Z Państwowej Szkoły Handlowej Męskiej

Termin składania podań o dopuszczenie do egzaminu na kurs pierwszy upływa w dniu 20 czerwca b. r. Kandydaci winni wpłacić w kancelarii szkoły 5 zł. tytułem taksy egzaminacyjnej i złożyć następujące dokumenty:

- 1) Metrykę urodzenia na dowód, że nie przekroczyli 16 lat życia,
- 2) Świadczenie szczepienia ospy,
- 3) Świadczenie ukończenia 7 kl. szkoły powszechnej lub 3 klas gimn państw.

Kandydaci z ukończoną 4-tą klasą gimn. państw. przyjmowani są na kurs pierwszy bez egzaminu.

Na kurs II-ga i III-ci Dyrekcja Szkoły z braku miejsc żadnych podań nie przyjmuje

Co usłyszymy dziś przez radio

(Program warszawski, fala 111f).

WTOREK, 12-go czerwca.

- 13.000 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, oraz nadprogram.
- 15.00 Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy i nadprogram.
- 16.00—16.25 Tydzień Kobiety w Radjo. Odczyt p. t. Ułatwienie i ulepszenie pracy w gospodarstwie, wygł. p. Marja Romanowa.
- 16.25—16.40 Odczyt p. t. Z dziejów Wielkiej Emigracji. Odczyt III-ci p. t. Z życia emigrantów, wygł. dr. Adam Lewak.
- 17.20—17.45 Transmisja odczytu z Poznania.
- 17.45—18.55 Transmisja z Wilna.
- 19.05—19.15 Komunikat rolniczy oraz transmisja notowań giełdy zbożowej krakowskiej.
- 19.15—19.20 Rozmaitości.
- 19.20 Transmisja Opery z Katowic. W przerwie kom. Tow. Hodowli koni w Polsce oraz biuletyn Messenger Polonais w języku francuskim.
- 22.00—22.05 Sygnał czasu, komunikat rolniczo-meteorologiczny.
- 22.05—22.20 Komunikaty PAT.
- 22.20—22.30 Komunikaty: policyjne, sportowe i nadprogram.
- 22.30—23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

„Dzień Matki”

Akademja w sali „Resursy Rzemieślniczej”

Zorganizowana staraniem koła mieszczańsk przy „Resursie Rzemieślniczej” Akademja ku uczczeniu „Dnia Matki” przyniosła w całej pełni ten niezwykle serdeczny nastrój jaki pragnęły wywołać organizatorki tej ze wszechmiar godnej pochwały imprezy.

Przy tej sposobności podnieść również należy to pełne zrozumienie idei uczczenia kobiety Matki wśród szerokiej mas mieszczańskich naszego grodu, czego dowodem była nad spodziewanie licznie zgromadzona publiczność, głównie rozumie się kobiety.

Po zagajeniu uroczystości przez p. prof. Pawlikowskiego, nastąpiły produkcje muzyczne absolwenta konserwatorium muzycznego p. Kijeńskiej, F. Barwińskiego, który przy akompaniamencie p. Br. Wiśniewskiego, studenta uniwersytetu warszawskiego odegrał na skrzypcach: Chopin - Sarate: Nocturne oraz J. Brahmsa „Walczyk”, wykazując — zwłaszcza w tym ostatnim — dużą technikę i uczucie. Taksamo „Emde” Chopina i „Elegja” Rachmaninowa, odegra na fortepianie przez p. Wiśniewskiego przyjęte zostały ogólnym aplauzem i liczne oklaski audytorjum były dla miłych artystów nagrodą za ich piękną grę.

Duże wrażenie wywołała deklamacja p. Mieczysława, artystę Teatru Popularnego, który z uczuciem wypowiedział piękny wiersz pod tyt. „Orzeł” oraz wiersz specjalnie poświęcony Uroczystości „Dnia Matki” przez młodego, utalentowanego poetę M. Plechala p. t. „Moja Matka”.

Przywitana rzęsistymi oklaskami wstąpiła następnie na estradę ulubienica publiczności łódzkiej p. Zofia Piątkowska, znana artystka Teatru Popularnego. Ładnym, dźwięcznym głosem odśpiewała „Modlitwę” Toski, Arję pafia i „Na ust korali” Marczewskiego, dając słuchaczom perliami swego repertuaru. Częsta intonacja i inteligentne frazowanie świadczą o muzykalności śpiewaczki, która przy większej jeszcze rutynie stanie się niezawodnie siłą artystyczną najzupełniej godną dużej sceny.

Referat p. prof. Strzepy, głęboki co do treści i klasyczny wprost co do formy wzbudził niezmiernie zainteresowanie słuchaczy, którzy z natężoną uwagą i wzruszeniem śledzili za każdym słowem mówcy, dziękując mu w końcu hucznie oklaskami za szereg pięknych myśli....

Na zakończeniu zabrała głos p. Ambroziakowa, dziękując w krótkich lecz w serdecznych w imieniu wszystkich matek za tę piękną a rzewną uroczystość przede wszystkim organizatorom jej, dalej wszystkim tym, którzy łaskawym czynnym udziałem swoim raczyli uświetnić akademję, w końcu tym wszystkim, którzy obecnością swoją przyczynili się do nadania skromnie zaprojektowanej uroczystości charakteru poważnego, godnego wspaniałej idei uczczenia kobiety — Matki

Na wniosek p. Ambroziakowej zebrani, względnie zebrane panie jednogłośnie i wśród gorących oklasków postanowiły wysłać telegram hołdowniczy pierwszej obywatelce — matce w Rzeczypospolitej p. Prezydentowej Mościckiej:

W imieniu zebranych na uroczystości Dnia Matki w „Resursie Rzemieślniczej” w Łodzi matki i dzieci zasyłamy hołd Czcigodnej Matce Pani Prezydentowej Mościckiej.

„Resursa Rzemieślnicza” w Łodzi,
dni 10 czerwca 1928 r.

Osobne słowo uznania należy się art. mal. p. Frasiakowi, którego obraz dużych rozmiarów o przepięknym kolorycie, przedstawiający matkę z niemowlęciem na ręku i dwoje dzieci ofiarujących jej wianek kwiatów i pęk owoców wywołał ogólny zachwyt.

Reasumując to wszystko, cośmy o tej pięknej uroczystości powyżej powiedzieli, stwierdzić należy, że o „udaniu” się, o niespodziewanie wprost dodatnim wyniku akademji zadecydowały energia i praca komitetu pań, który stanowiły pp. Guźnacka, Hofmanowa, Thalerowa, Suwalska i Ambroziakowa, a którym należy się wdzięczność za spopularyzowanie wśród sier mieszczańskich naszego miasta idei uroczystego święcenia „Dnia Matki”.

M. Walter.

Nie można pobierać zbyt wysokiego komornego

Ciekawą sprawę miał w tych dniach do rozpatrzenia Sędzia I-go Okręgu p. Świątecki. Podstawą oskarżenia, wniesionego przez właściciela nowowynbudowanego domu przy ulicy Rzgowskiej Nr. 52 przeciwko dziesięciu lokatorom p. p.: starszemu felczerowi K. Jelonkowi, 2) W. Szotorowi, 3) M. Paciorkowi, 4) J. Otiowi, 5) W. Masandrowej, 6) K. Cerbem, 7) E. Kębszowi, 8) Z. Pruskiemu, 9) O. Schindel, 10) H. Garlińskiemu było zażalenie, skierowane przez nich do Urzędu Wojewódzkiego. W zażaleniu tem lokatorzy donoszą władzy, że właściciel domu przy pomocy rządowej (otrzymał przeszło 200,000 złotych pożyczki) wybudował 4 piętrowy dom niezgodnie z regulaminem, że pobiera wysokie komorne i nie wydaje na pobrane sumy kwitów.

Po zbadaniu całego szeregu świadków zabrała głos obrończyni oskarżyciela p. Dutkiewiczówna, która dowodzi Sądowi, że zażalenie to godzi w honor właściciela, który zrobił wielkie dobrodziejstwa dla biednego ludu, budując dom. W rezultacie domaga się ukarania wszystkich oskarżonych z art. 531 K. K. i zasądzenia od nich kosztów sądowych.

Z kolei zabrali głos mec. Chądzyński i Fichna występujący w im. oskarżonych.

Sąd uznał wywody mecenasów Fichny i Chądzyńskiego za pewne i podstawowe i wydał wyrok uniewiniający wszystkich oskarżonych, zasądzając od oskarżyciela zł. 30 kosztów sądowych.

Letnia Reduta Prasy w Helenowie

dnia 1 lipca r. b. (w niedzielę)

Igrzyska olimpijskie. Wielka tombola. Święto pieśni. Corso kwiatowe samochodów. Auto-rakieta. Mecz Humorystyczny. Walka kwiatowa. Gondole. Ognie bengalskie. Zabawa dziecięca. Divertissement baletowe. 3 orkiestry.

Pośmiertna podróż łódzkiego żyda

Szofer przywiózł z Poznania zwłoki i wręczył je kuzynowi zmarłego Wędrujące szczątki Izraelity pochowano na cmentarzu żydowskim

Mieszkańcy Starego Miasta zauważyli objeżdżającą ulice samochód ciężarowy, na którym znajdowała się wielka zaplombowana skrzynia metalowa.

Był to samochód z Poznania.

Szofer, znalazłszy się na ulicy Zgierskiej, zaczął pytać przechodniów, gdzie się znajduje ulica Pomorska. Odpowiedziano mu, by dojechał do Rynku, a następnie skręcił na lewo.

Szofer dojechał do Starego Rynku i, myśląc, że jest to właśnie Rynek, który mu wskazano, skręcił w ulicę Wolborską, gdzie zaczął szukać domu, oznaczonego numerem 93. Numeru tego jednakże nie znalazł, gdyż ulica Wolborska wcale go nie posiada. Zaczął więc znowu pytać o drogę — wreszcie otrzymawszy dokładne informacje przybył przed dom Nr. 93 przy ulicy Pomorskiej.

Tu udał się do jednego z lokatorów Izraela Bera Frydmana, wręczył mu plikę dokumentów i rzekł:

„Przybywam z Poznania i przywożę panu trupa, którego musi pan pochować”.

Usłyszawszy te niesamowite słowa, przerażony Frydman stracił przytomność. Szofer jednakże, z całym spokojem wezwał domowników, by udali się wraz z nim do samochodu, pragnie im bowiem wręczyć trupa za pokwitowaniem. Chcąc nie chcąc, musiano uczynić zadość żądaniom szofera, który, pozostawiając skrzynię, odjechał.

Przy zdawaniu skrzyni, szofer opowie-

dział domownikom Bera Frydmana, co następuje:

Kuzyn Bera Frydmana, Mojsze Frydman, który wraz z rodziną swą zamieszkiwał ostatnio w Poznaniu, nagle zachorował i po kilkudniowym pobycie zmarł, prosząc przed śmiercią, by ciało jego przewieziono do rodzinnego miasteczka jego, Rakowa, lub też do Łodzi, gdzie pochowani są jego rodzice, i gdzie przy ul. Pomorskiej 93 zamieszkuje kuzyn jego Izrael Ber Frydman.

Trzy dni leżały zwłoki Mojsze Frydmana w trupiarni szpitala poznańskiego, poczem umieszczono je w skrzyni cynowej, którą zaplombowano i przekazano szoferowi zawodowemu, polecając odwieść je do Łodzi. Szo-

fer sumiennie wywiązał się z danego mu polecenia.

Izrael Ber Frydman niezwłocznie powiadomił o otrzymaniu „przesyłki” gminę żydowską, która zrazu odniosła się do wszystkiego z niedowierzaniem, mając wątpliwości co do autentyczności trupa.

Skrzynię otworzono i wówczas stwierdzono, że istotnie zawiera ona zwłoki żyda.

Z pozostawionych przez szofera, a opatrzonych pieczęciami zarządu szpitala Poznańskiego dokumentów, wynikało, że w skrzyni znajdowało się ciało 56-letniego Mojsze Frydmana.

Wobec powyższego, zwłoki pochowane zostały na cmentarzu żydowskim.

Żądania podwyżkowe

w przemyśle dzianym i trykotażowym Akcja Związku Zawodowego Polskiego w sprawie 15 proc. podwyżki

Akcja podwyżkowa podjęta w przemyśle włókienniczym znalazła oddźwięk swój i w gałęzi przemysłu dzianego i trykotażowego.

W dniu onegdajszym odbyło się posiedzenie zarządu Zw. Zawodowego Polskiego, na którym postanowiono wystąpić do przemysłowców z następującymi żądaniem.

1) podwyższenie dla pracowników trykotowo - fantazyjnych obecnych zarobków o 15 proc.;

2) respektowanie we wszystkich fabry-

kach ustaw socjalnych 8-mio godzinnego dnia pracy, urlopy, ochronie pracy kobiet i nieletnich;

3) płacenie za postoje z powodu reperatury maszyn i braku niedostarczenia przez firmę materiałów do produkcji pracownikom;

4) Uznania delegatów w fabrykach.

Zgłaszając powyższe żądania Związek jednocześnie z dniem 5 b. m. wymawia zawartą umowę z dnia 23 lipca 1927 roku i prosi o odpowiedź do dnia 19 czerwca r. b.

W szponach hazardu

B. urzędnik magistratu zdefraudował 10,000 zł. które przegrał w karty Sąd skazał Steinbrechera na 1 rok więzienia

W początku 1927 r. do wydziału przedsiębiorstw miejskich Magistratu m. Łodzi, przydzielony został kancelista, Emil Steinbrecher. Do obowiązków Steinbrechera należało załatwienie interesantów w sprawach związanych z wywiadem zwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, oraz przyjmowanie w związku z temi sprawami pieniędzy na które wydawał interesantom pokwitowania. Uzyskane pieniądze, Steinbrecher przechowywał w podręcznej kasetce i co pewien czas, gdy zebrał większą sumę, obowiązany był wpłacić ją do głównej kasy Magistratu m. Łodzi. W tych jednak czynnościach, Steinbrecher się zaniedbywał, wskutek czego, niejednokrotnie był monitowany przez zwierzchników.

Powodem niewpłacenia kwot przez niego, była systematyczna defraudacja. Dokonywane jednak przez Steinbrechera wpłaty za ubiegłe miesiące były czynione częściowo z sum wpływających za nowe świadectwa handlowo - przemysłowe, częściowo zaś z własnych funduszy.

6-go stycznia r. b. zgłosił się do naczelnika Berlinera, oświadczając, że brak mu w kasie 10,000 zł., którą to kwotę przegrał w karty.

P. Berliner powiadomił o powyższym prze wodniczącego przedsiębiorstw miejskich wiceprezidenta Rapalskiego, który wyznaczył komisję, by dokonała przejęcia ksiąg i dowodów, oraz pozostałych jeszcze w kasie pieniędzy.

Powiadomiono o powyższym urzęd prokuratorski, który w wyniku przeprowadzonego dochodzenia zarządził aresztowanie defraudanta Steinbrechera.

W dniu wczorajszym Steinbrecher znalazł się na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Łodzi, gdzie do winy się przyznał, przyczem wyjaśnił, iż będąc od dłuższego czasu bez posady, zadłużył się poważnie, oraz wciągnięty został w hazardową grę w karty.

Po przesłuchaniu świadków, zabrał głos prokurator Skabiszewski, który wniósł o surowy wymiar kary. Powództwo cywilne o 10,000 zł. w imieniu magistratu popierał adw. Sztromajer.

Po naradzie sąd ogłosił wyrok mocą którego 43-letni Emil Steinbrecher skazany został na jeden rok więzienia z zamianą na dom poprawy. Poza tem sąd zasądził na rzecz Magistratu m. Łodzi 10,000 zł.

Świt dzień i noc

w kronice policji i pogotowia

Pożar wiatraka. Nieznany sprawca odgryzł nos pijanemu. Zamach samobójczy.

W dniu wczorajszym wybuchł groźny pożar we wsi Balków, gminy Piątek w powiecie łęczyckim. Z niewiadomej przyczyny zapalił się wiatrak, stanowiący własność Józefa Jaworskiego, który pomimo energicznej akcji ratowniczej spłonął doszczętnie wraz z przyległymi spichlerzami, pełnymi zboża i maki.

Siraty wynoszą 6.000 zł. Policja prowadzi energiczne dochodzenie w celu ustalenia przyczyny pożaru.

Przykraj przygody doznał w dniu wczorajszym 25-letni Eugeniusz Szkobel, zamieszkały przy ulicy Spacerowej 12.

Przechadzając się w stanie nietrzeźwym po lesie Łągiewnickim zaczęł jakiegoś przecho-

dnia, który rzucił się na niego i odgryzł mu kawał nosa, poczem zbiegł.

Do zalewającego się krwią Szkobla zawezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz po nałożeniu opatrunku, pozostawił go na miejscu w stanie bardzo osłabionym.

W dniu wczorajszym zawezwano pogotowie miejskie na ulicę Wysoką 11, gdzie 27 letnia Józefa Kazimierzak popełniła zamach samobójczy, wychylając dość znaczną dawkę jodyny.

Po przepłukaniu żołądka pozostawiono de speratkę na miejscu w stanie bardzo osłabionym.

Z MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI

Onegdaj w obecności p. Wicewojewody Lewickiego, wizytatora Czapczyńskiego, Prezesa Izby Skarbowej Towarniczej i dużego grona przedstawicieli inteligencji odbyło się otwarcie zbiorowych wystaw prac graficznych i malarskich S. Herszafta z Warszawy, J. Henoita z Paryża, S. Olesia z Krakowa, S. Rozentala z Łodzi. Katalog obejmuje około 200 prac wiele zajmujących. Niewątpliwie łodzianie korzystają będą z swego letniego salonu zwłaszcza, iż Czytelnia Miejskiej Galerji Sztuki wzbogacona została o kilkanaście nowych czasopism artystycznych. Wystawa obecna trwać będzie z pewnymi zmianami przez okres letni, poczem zwinęta zostanie dla przeprowadzenia remontu wnętrza sal wystawowych i przygotowania ich na przyjęcie wielkiej zbiorowej wystawy dzieł Wojciecha Kossaka, pochodzących ze zbiorów publicznych i prywatnych z całej Polski.

TEATR MIEJSKI

Dziś, po raz ostatni w Teatrze Miejskim arcybawna farsa Hennequin'a „Pani przezsowa”.

Ceny popularne (od 50 gr. do 5 zł.).

Przedstawienia po cenach najniższych.

Jutro, w czwartek i w piątek trzy przedstawienia po cenach najniższych (od 50 gr. do 3 zł.).

Środa — „Nieuchwytny”.

Czwartek — „Święto kwitnienia wiśni”.

Piątek — „Kredowe Koło” (ostatni raz w sezonie).

Występy Stefana Jaracza.

W sobotę rozpoczyna na scenie Teatru Miejskiego występy znakomity artysta Stefan Jaracz w tytułowej roli komedji de Flersa i Caillavet'a „Romans Pana Kasjera” (Pan Brotonneau).

Bilety w cukierni Gostomskiego codziennie od 10 rano do 7 wiecz.

Rycerz bez skazy.

W czwartek o godz. 5 popoł. po raz pierwszy historyczna opowieść w 5 obrazach Tymoteusza Ortyma „Rycerz bez skazy” (Józef Piłsudski).

Udział biorą: Maryla Korska (art. Teatr. Warsz.), Pawełek Dudziński (art. T. Warsz.), M. Halicz (art. T. Warsz.), Gustaw Cybulski, Dob. Damięcki, L. Krzemiński, H. Borkowski i inni.

W sztuce biorą udział liczne rzesze artystów, chór i orkiestra.

Zapowiedź przedstawień obudziła ożywienie zainteresowanie wśród publiczności, zwłaszcza młodzieży i dżiatwy. Na premierze będą obecni przedstawiciele władz rządowych, komunalnych, prasy, wojskowości, Kuratorjum.

Ceny miejsc najniższe.

Zgłoszenia grupowe dla szkół przyjmuje dyrekcja teatru.

Bilety w Kasie dziennej teatru (cukiernia Gostomskiego).

TEATR KAMERALNY

daje dziś i jutro przemiłą, pogodną komedję Forzana „Dar poranka”. W jutrzejszym (środkowym) przedstawieniu wystąpi raz jeszcze świetny artysta Teatru Narodowego Antoni Różycki. W roli kobiecej — K. Łubieńska.

W czwartek raz jeszcze i ostatni w sezonie arcywesołe „Codziennie o 5-ej”.

TEATR LETNI W OGRODZIE STASZICA.

Remont sceny miejskiej w Ogrodzie Staszica jest już na ukończeniu. Teatr Letni będzie zabezpieczony od ewentualnego chłodu i deszczu specjalnymi brezentowymi zasłonami.

Otwarcie sezonu nastąpi w sobotę.

TEATR POPULARNY.

Ogroda Nr. 18.

Ciesząca się niesłabnącym powodzeniem przepiękna egzotyczna operetka „Gejsza”, graną będzie w bieżącym tygodniu do piątku włącznie, poczem do wtoroku ustępuje miejsca wielce interesującej sztuce amerykańskiej „Powódź” która graną będzie w sobotę i niedzielę popoł. i wieczór — oraz w poniedziałek zaś od wtoroku powraca na afisz „Gejsza”.

W przygotowaniu szlagierowa, tryskająca szampańskim humorem krotochwila „Co on robi w nocy” pod reżyserją J. Piłarskiego.

Szczegóły w następujących numerach.

TEATR W SALI GEYERA.

Piotrkowska Nr. 295.

W nadchodzącą sobotę, niedzielę i poniedziałek graną będzie na naszej drugiej scenie popularnej, barwna i pełna humoru operetka „Gejsza” Będą to ostatnie cztery przedstawienia w bieżącym sezonie.

Spodziewać się należy, że publiczność korzystając z tej ostatniej sposobności wypełni salę po brzegi, żegnając godnie swych ulubieńców.

Wybór ławnika

Wydziału Oświaty i Kultury odbędzie się w czwartek

Na dzisiejszym posiedzeniu frakcji radzieckiej P. P. S. zdecydowana zostanie sprawa obsadzenia stanowiska ławnika wydziału oświaty i kultury.

Wybory nowego ławnika, które będą miały charakter formalny, odbędą się na czwartkowym posiedzeniu rady miejskiej.

Stan zdrowotny m. Łodzi znacznie się poprawił

W ciągu tygodnia ubiegłego, t. j. od 3 do 9 czerwca r. b. do Wydziału Zdrowotności Publicznej zgłoszono następujące przypadki chorób zakaźnych w Łodzi:

dur brzuszny — 7 przypadków (7), płońska — 5 przyp. (11), błonica — 8 przyp. (11), odra — 8 przyp. (36), krztusiec — 2 przyp. (4), gorączka płołogowa — 0 przyp. (2), róża — 1 przyp. (1), dżetwica karku — 0 przyp. (1), czerwonka — 1 przyp. (1). Ogółem 32 przypadków (74).

Liczby w nawiasach oznaczają stan z poprzedniego tygodnia.

Z powyższego zestawienia uwidacznia się ogromny spadek przypadków chorób zakaźnych w Łodzi, przedewszystkiem odry, płońnicy, błonicy, krztusca, t. j. chorób wieku dziecięcego.

Wszyscy uczniowie

będą chodzili w mundurach

Z początkiem roku szkolnego 1928-29 wchodzi w życie przymus noszenia mundurów przez uczniów szkół średnich państwowych, społecznych i prywatnych. Wzory umundurowania będą określone przez ministerstwo.

Przymus ten nie będzie obowiązywał w przyszłym roku szkolnym jedynie uczniów klas ósmych.

Równocześnie ministerstwo wprowadza jednolite legitymacje dla uczniów wszystkich szkół średnich. Obydwa te zarządzenia mają na celu wprowadzenie kontroli nad zachowaniem się uczniów poza murami szkolnymi.

Nieprzeszczególnie tych przepisów będzie pociągać za sobą surowe represje do relegowania ucznia ze szkoły włącznie.

OSOBISTE

Komendant powiatowy policji państwowej komisarz Franciszek Nowak rozpoczął wczoraj jednodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępować go będzie kierownik komisariatu P. P. w Zgierzu aspirant Paprocki.

Troski i uśmiechy

„Przeciera się...”

Gdy był w medziale upał
Cieszyli się lodzianie,
Ze może po dniach tyłu,
Deszcz ciągnął lać przestanie.

Niejeden z zacnych mieszczan
Na całe wrzeszczał gardło:
„Pogodę mamy śliczną!
Nareszcie się przetarło!

Lecz nim upłynął dzionek,
W łeb wzięła radość miła,
Pogoda bowiem piękna
Już wczoraj się skończyła.

Łodzianin zły więc gdera,
Marudzi, kłnie i sarka:
„Przeciera się, cholera,
...Na łokciach marynarka”.

Gogo.

Jubileusz szkoły powszechnej № 26

W bieżącym roku szkolnym upływa 25 lat od założenia szkoły powszechnej Nr. 26. Dla upamiętnienia tego faktu, a jednocześnie w celu wyrażenia uznania kierownikowi p. Jano wi Sawickiemu za pracę w okresie dwudziesto pięcioletnia w tej szkole na stanowisku kierowniczem, Personel 7-io klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 26 (ul. Przejazd 79) łącznie z Opieką szkolną pragnie, by w obchodzie, związanym z 25 leciem istnienia szkoły, wzięli udział wszyscy, którym na sercu leży los nie tylko tej szkoły, ale szkoły polskiej w ogóle.

Komitet obchodu jubileuszowego zwraca się z gorącym apelem do Rodziców byłych wychowanków oraz sympatyków tej szkoły, aby raczyli wziąć udział w nabożeństwie, które odbędzie się w niedzielę dnia 17 b. m. w kościele św. Krzyża o godz. 8 m. 30 oraz w obchodzie, mającym się odbyć 17 czerwca b. r. w Teatrze Miejskim (Cegielińska 63) o godzinie 1.30 przed południem.

Do Stowarzyszeń i Organizacji katolickich

Sekretariat Gen. Djeu. Kongr. Euch. w Łodzi uprzejmie prosi P. T. Organizacje i Stowarzyszenia katolickie, tak miejscowe jak i za miejscowe, aby najpóźniej do dnia 15 czerwca r. b. nadesłały do Sekretariatu zgłoszenia swego udziału w uroczystej procesji Eucharystycznej (1 lipca r. b.).

Starania o odroczenie terminu mechanizacji piekarń

W dniu wczorajszym w lokalu stowarzyszenia majstrów piekarskich odbyło się zebranie sprawozdawcze, na którym prezes zarządu p. Poznański złożył sprawozdanie z konferencji piekarzy, odbytej w Warszawie. Jak wynika z powyższego sprawozdania, na konferencji postanowiono zwrócić się do Rządu z wnioskiem o odroczenie terminu mechanizacji piekarń na przeciąg lat 5-ciu, oraz wszcząć starania, by nie zostały zamknięte piekarnie, mieszczące się w suterynie.

Dalej uchwalono zwrócić się do Rządu w sprawie zmniejszenia ciężarów podatkowych, cennika maksymalnego na mąkę i przetwory i w całym szeregu innych spraw.

Przed wyborami

do izby handlowo-przemysłowej

W związku ze zbliżającym się terminem wyborów do izby handlowo - przemysłowej w Łodzi, w przyszłym tygodniu odbędą się przedwstępne konferencje kupieckich organizacji gospodarczych, na których będzie omawiana sprawa wystawienia wspólnych list w obydwóch kurjach kupieckich.

Związki kupieckie kładą tem większy nacisk na szybsze osiągnięcie w tej sprawie porozumienia, iż wystawienie jednej listy kompromisowej oszczędziłoby organizacjom poważnych kosztów agitacyjnych.

Cech Mistrzów Rzeźniczych w Łodzi

zawiadamia swych członków, że we wszystkich sprawach ogłoszeniowych i reklamowych, winni się zgłaszać do sekretariatu Cechu, ul. Kopernika 46.

Ostrzeżenie na czasie

Wobec nastania ciepłych letnich dni, a tym samym wzmożonej konsumpcji napojów chłodzących (lemoniady, kwasu chlebowego itp) Państwowy Zakład badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi ostrzega wytwórców, iż używanie sacharyny lub innych sztucznych środków słodzących do słodzenia napojów, dodawanie preparatów wywołujących sztuczne pienienie się (saponiny itp.) zastępujących częściowo kwas węglowy, oraz używanie do wyrobu tychże lemoniady wody, uprzednio niezbadanej lub zakwestjonowanej, jako niezdatnej do tego celu przez Państwowy Zakład, jest w myśl istniejących przepisów wzbronione.

Jednocześnie ostrzega się wytwórców wody sodowej, by maszyny i balony miedziane, służące do wyrobu i przechowania teje, były skrupulatnie co pewien czas pobielane czystą cyną angielską, woda bowiem z niemiejskiej lub źle pobielanych naczyń staje się szkodliwa dla zdrowia.

Używanie oliwianych lub oliwem zamias cyną pokrytych główek do syfonów jest również wzbronione.

Wytwarzanie lodów owocowych lub śmie tankowych z dodatkiem mąki lub innych środków zagęszczających jest niedopuszczalne, gdyż lody takie łatwo ulegają zepsuciu, powodując zaburzenia trawienne szczególnie u dzieci.

Jakkolwiek podbarwienie wyrobów masarskich barwnikami anilinowymi dzięki energicznej akcji Państwowego Zakładu oraz wysokim grzywnom nakładanym przez miejscowe sądy zostało w ostatnim czasie znacznie ukrócone, jednakże upomina się wytwórców, iż podbarwienie kiełbas i mięsa mielonego jest niedopuszczalne. Podbarwienie bowiem wyrobów masarskich lub powłok tychże (flaków) maskuje ewentualne zepsucie mięsa, nadając mu normalny, świeży wygląd nawet wtedy, gdy znajduje się ono w stanie początkowego lub daleko posuniętego rozkładu (gnicia).

Winni pogwałcenia powyżej podanych ostrzeżeń pociągnięci zostaną do surowej odpowiedzialności sądowej, a wyroby ich ulegną konfiskacie względnie zniszczeniu.

Inż. St. Kempiański
Dyrektor Zakładu.

Z życia rzemieślniczego m. Aleksandrowa

Ubiegłej niedzieli w lokalu własnym odbyło się Walne Zebranie Cechu Piekarzy w Aleksandrowie, poświęcone likwidacji Zgromadzenia i organizacji nowego Cechu na podstawie nowej Ustawy Przemysłowej.

Za stołem prezydyjnym zasiadli pp.: Starzy Zgromadzenia Roliński, asessorzy: Bryszewski i Krygier, przedstawiciel władzy miejskiej p. burmistrz M. Andrzejak i urzędnik „Resursy” w Łodzi H. Gonsik jako sekretarz.

Po wyczerpaniu porządku dziennego uchwalono potrzebę dalszej egzystencji Cechu opartego na podstawie Ustawy z dnia 15-go czerwca 1927 r. wybierając jednocześnie 5-iu członków, którzy jako formalni założyciele przedstawiają statut organizacji władzom prze myślowym do zatwierdzenia, są nimi pp. Fr. Roliński, K. Bryszewski, H. Wajdner, A. Pióciennik i L. Krygier.

Za oficjalny organ Cechu uznano „Hasło Łódzkie”.

Koniec zebrania zajęła przyjacielska pogawędka na temat bolączek rzemiosła.

Głk.

GIEŁDY

OFICJALNA GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 11 czerwca 1928 r. (A. W.)

GOTÓWKA.

Holandja — 359,75
Londyn — 43,5225
Nowy Jork — 8,90
Paryż — 35,075
Praga — 26,415
Szwajcaria — 171,80
Wiedeń — 125,38

Tendencja utrzymana.

AKCJE.

Bank Handlowy — 117
Bank Polski — 196—198,25—197
Spółki — 87,75
Spies — 162,50
Sila — 150—152
Crestocice — 60,25
Cukier — 71
Firlej — 69,50
Wegiel — 103,50—102,50
Nobel — 33
Modrzejów — 49,25—49
Norbis — 295
Ostrowieckie S. B. — 125
Parowoz — 51,25
Parowoz II em. — 45,50
Pocisk — 10,75
Starachowice — 62
Urus — 9,75
Zawiercie — 29
Zyrardów — 17—17,50
Dolarówka — 89,50—92
4 5/8% Listy zast. ziemskie — 33,15
5 1/2% Listy zast. m. Warszawy — 57,75—57,35
8 1/2% Listy zast. m. Warszawy 73—73,25

Tendencja niejednolita.

Wielki rekordowy podwójny program 17 akt.

I. Mistrz maski Człowiek **LON CHANEY** o stu twarzach

W sensacyjnym dramacie z życia człowieka opanowanego żądzą nieludzkiej zemsty p. t.

Człowiek bez nóg

UWAGA: Kilka miesięcy temu w Grand Kinie demonstrowany był film z Lon Chaneyem p. t. „Człowiek bez rąk”, który nic wspólnego nie ma z obecnym obrazem

II. Niepospolita artystka światowej sławy **Bebe Daniels** w szampańsk. tryaskaj. werwą szelonym humorem farsie p. t. **Pocałunek w Taksówce**

Film pełen sensacji ruchu i napięcia.

UWAGA: Treść tej farsy odpowiada identycznie treści komedji „Codziennie o Piętej”, która obecnie z wielkiem powodzeniem idzie w teatrze kameralnym.

Do P. T. Prenumeratorów zamiejscowych

Uprzejmie prosimy o wpłacenie zaległej prenumeraty, zapomocą przesłanych czeków P. K. O. najpóźniej do dnia 15 czerwca r. b.

Wrazie nieuiszczenia należności w tym terminie, zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę pisma.

Administracja.

Nie siedem lecz dziewięć cudów świata nowożytnego

Wyniki ankiety profesora amerykańskiego

Prezes instyt. technologiczn. w Massachusetts (Amer.) prof. S. W. Stratton odniósł się do 100 wybitnych obywateli amerykańskich z prośbą o odpowiedź, co uważają za „7 cudów” świata nowożytnego na polu zastosowania teoretycznej wiedzy do celów praktycznych. Z odpowiedzi, które napłynęły, okazało się, że „cudów” takich jest nie 7 a 9.

„7 cudów” świata starożytnego obejmowało wyłącznie budownictwo i rzeźbiarstwo. Były to: piramidy, sfinks, ogrody Babilonu, grób Mausolusa w Malej Azji, świątynia Dżany w Efezie, kolos na wyspie Rodos, statua Zeusa w Olimpij i wieża morska w Aleksandrii. Wszystkie runęły z wyjątkiem piramid i sfinksa.

Nowoczesne „cuda”, wedle wyników ankiety, przeprowadzonej przez Strattona, są następujące:

1. Odkrycie bakterji i posługiwanie się bakterjologią w celach uzdrawiania ludzi.
2. Postępy wiedzy o budowie materji.
3. Wzmagające się wciąż posługiwanie elektrycznością jako światło siła i środek komunikacyjny.
4. Konstrukcja motorów spalinowych.
5. Budowa domów z cementu i metali.
6. Nowoczesna metalurgia.
7. Konserwowanie środków spożywczych metodami współczesnymi.
8. Lotnictwo.
9. Rozwój maszyn, zmniejszających ciężar pracy ludzkiej, a wzmagających jej wydajność.

Uzasadnienie tych wyników brzmi:

1. Ludwik Pasteur był inicjatorem zastosowania wiedzy o bakterjach dla dobra ludzkości. Zwalczenie epidemji opiera się na bakterjologii. Dziś znamy tysiące gatunków bakterji. Niezliczeni badacze zajmują się nimi. Chirurgia na tych badaniach oparła antyseptykę i aseptykę. Higiena miast (zaopatrywanie w zdrową wodę, konserwacja środków spożywczych) oparła się na rozpoznaniach bakterjologii. Rolnictwo zyskało w niej ważne praktyczne wskazówki.

2. Poznanie budowy materji rozpoczęło się od badań nad atomami. Odkrycie radu umożliwiło dokładniejszy wgląd w świat atomów. Przemysł chemiczny rozwinął się na tej podstawie. Wiedza o promieniowaniu umożliwiła wyzyskanie emanacji radiowej, ultrafioletowych promieni itd. Należą tu również i cuda radja.

3. Z małych eksperymentów Faradaya powstały wielkie dynamomaszyny, które dziś nadają piętno całemu życiu nowoczesnemu. Telegraf, telefon, żarówka elektryczna, opalanie elektrycznością itd. — są to same cuda, które przeobraziły się w przedmioty użytku codziennego. Elektryczność zrewoltowała do gruntu cały przemysł.

4. Zdumiewające rezultaty spowodowało praktyczne użycie motorów spalinowych. Około 28 milionów samochodów jedzie dziś na świecie (z tego 23 milj. w Stanach Zjedn.). Motory dopiero umożliwiły rozwój lotnictwa.

5. Pięty cud świata to nowoczesne budownictwo przy pomocy cementu i metali. Dopiero ono umożliwiło powstanie olbrzymich gmachów, mostów, tam, kolei podziemnych, tuneli, kanałów itd.

To, co twórcy piramid budowali przez dziesiątki lat, powstaje teraz w przeciągu kilku miesięcy.

6. Nowoczesna metalurgia jest szóstym cudem. W wysokich temperaturach spaja się rozmaite metale: wpływa to na lekkość, trwałość przeróżnego materiału.

7. Konserwacja środków spożywczych jest dalszym cudem. W życiu nowoczesnego człowieka odgrywa ona wybitną rolę.

„Technika zimna” poczyniła olbrzymie postępy; zamrażanie i uszczelnianie przed bakterjami świeci istne triumfy.

8. Lotnictwo spełnia tysiącletnie marzenie ludzkości. Nazwiska braci Wright stanowią symbol nowoczesnej kultury. Dziś człowiek może tam dolecieć, gdzie nigdy dostać się nie mógł: wlatując nad oceany, dociera do bieguna.

9. Dziewiątym cudem są maszyny, zmniejszające brzemie pracy, a wzmagające jej dochodowość. Należą tu maszyny tkackie, maszyny rolnicze, maszyny do pisania i rachowania, maszyny drukarskie itd.

Oto dziewięć „cudów”.

Gdyby można dodać dziesiąty — kończy Stratton resume swej ankiety — byłby nim fakt następujący: siedem cudów starożytności nie ostało się naporowi czasu i śladu po nich niema, natomiast cuda nowoczesnej wiedzy są niezależne od czasu: właśnie z biegiem czasu rozwijają się i pogłębiają coraz bardziej. (w)

Wrogowie pasożytów

Walka dobrych ze złymi

Pasożytów szkodliwych jest tyle gatunków na globie naszym, plenią się one i rozmnażają z taką fantastyczną szybkością, iż gdyby nie pomoc z jaką przychodzi nauka w walce z nimi, opanowałyby one w krótkim czasie całą ziemię i zniszczyły, pożarły wszystko, co potrzebne jest rodzajowi ludzkiemu do życia: lasy, łąki, pola, zboża, winnice, ogrody... Na szczęście pasożyty mają swoich wrogów, z których najgroźniejszym i najskuteczniejszym są same pasożyty. Jedne pasożyty pożerają i niszczą drugie. Tym faktem zainteresowała się entomologia i dzięki badaniom uczonych zaczęto się posługiwać „dobrymi” pasożytami w walce ze „złymi” pasożytami.

W roku 1927, w miesiącu maju, wiele wrzawy narobiła we Francji wiadomość podana przez pisma, iż Anglja wzbroniła dowozu dwóch gatunków wczesnych wisien, które szły dotąd całymi wagonami z Normandji i Pikardji do portów angielskich. Władze sanitarne angielskie twierdziły bowiem, że wiśnie te są tożsame przez liszkę t. zw. wiśniową. Zakaz przywozu wyrządził eksporterom i ogrodnikom francuskim tak wielkie szkody, iż była nawet mowa o interwencji dyplomatycznej w Londynie!

Jajeczka tych liszek wiśniowych składa na owocach mała, błyszcząca muszka wielkości 5 do 6 milimetrów. Inne rodzaje liszek toczą i niszczą sliwki, gruszki, jabłka. Liczne szkodniki zagrażają znów roślinom strączkowym, pszenicy, żyta etc. Walka z tymi pasożytami jest bardzo trudna, znaczna ich część bowiem ukrywa się w okresie swej egzystencji jako larwy pod ziemią, pod korą drzew, pod osłoną liści na gałęziach.

Na szczęście istnieją pasożyty żywiące się również pasożytami, pasożyty „dobre”, którym człowiek posługuje się, wypuszczając je jak psy gończe w pogoni za zwierzyną — za „złymi” pasożytami. Są to więc albo owady silne i żarłoczne, pożerające żywcem swego przeciwnika np. Sphex, które czatują w zasadzce na liściach, gałęziach, ukryte w trawie lub wśród zbóż. Albo też, i to jest ów najciekawszy epizod walki jednych z drugimi, pasożyt „dobry” składa swe jaja bezpośrednio w ciele pasożyta „złego” — gąsienicy, larwy, która staje się żywym, pokarmem dla wykluwających się z jajeczek liszek.

Oto duży owad z gatunku hymenopterów, t. zw. Rhyssa. Biega gorączkowo po korze pnia sosnowego. Słyszy on szelest, jaki wydaje pod korą larwa tocząca drzewo. Wysuwając szybko z odłoku silny kolec i wświrowuje go mocno poprzez korę. Dosięga nim larwy, którą przekłuwa, składa w jej ciele jajko i... zadanie jest spełnione: larwa drzewna została unieszkodliwiona. Z jajka wyklu-

ją się wkrótce liszki, które pożą żywcem larwę. Do innego manewru ucieka się owad z gatunku fahinaria. Składa swe jajeczka na liściu, na którym ułożyła się wygodnie duża gąsienica pręgowa. Uczyniwszy to, owad odlatuje i znika. Z jajek wykluwają się małe liszki, które osiadają wnet gąsienicę, wświrowują się w jej ciało i stoczą je, wygryzając jak dojrzwały owoc.

Wypróbowały praktycznie użyteczność pasożytów „dobrych” w walce z pasożytami „złymi”, rozpoczęto w rozmaitych laboratoriach rolniczych w Ameryce, we Francji robić doświadczenia. Zaprowadzono hodowlę importowanych pasożytów, aby je zaaklimatyzować i przystosować do walki ze szkodnikami, których są one naturalnymi wrogami.

Murzyn, mówiący po polsku

Szkoły polskie w Ameryce szerzą oświatę wśród czarnoskórych obywateli

„Nowiny Polskie” z Milwaukee (Stany Zjednoczone) podają osobliwą wiadomość o mówiących po polsku amerykańskich murzynach.

Pismo donosi, że z ramienia Instytutu Emigracyjnego w Polsce podróżował niedawno po Teksasie, po Stanach na Zachodzie i na Południu, gdzie rozrzucone są liczne kolonie polskie, dr. Gustaw Załęcki z Warszawy. Reprezentant Instytutu Emigracyjnego zawitał w podróży swojej także do New Orleans Stanu Wiscunsin.

Jakież było zdumienie dr. Gustawa Załęckiego, gdy na stacji New Orleans trażarz murzyn, umiejący widocznie odczytać umieszczone na kufrach polskie nazwisko pasażera, przemówił do dr. Załęckiego po polsku. Na zapytanie dr. Załęckiego murzyn objaśnił, że w Teksas, skąd pochodzi, a gdzie jest dużo polskich szkół parafialnych, murzyni uprosili Polaków, by z braku szkół murzyńskich pozwolili im dzieciom uczęszczać do szkół polskich. Polacy uwzględniłi życzenia murzynów i w ten sposób wielu murzynów nauczyło się dobrze języka polskiego. Murzyni ci w rozmowie z sobą posługują się dzisiaj mową polską.

Wyjeżdżając z Ameryki, przeznaczył Ta-deusz Kościuszko darowany mu przez Stany

Zjednoczone majątek na oświatę dla murzynów. Szkół murzyńskich jest jednak w Ameryce jeszcze ciągle bardzo mało, ale szkoły polskie zgodnie z intencją Kościuszki szerzą oświatę wśród amerykańskich czarnoskórych obywateli, i to nawet w mowie polskiej.

W życiu ludzkim zdarzają się nieraz tragiczne spłaty faktów, które wywierają decydujący wpływ na dalszy jego rozwój.

W południowej Szwajcarii panuje zwyczaj, by w urodziny dziecka sadzić drzewo, które jest jego drzewem życia. Gdy drzewo rośnie i dobrze się rozwija — jest to znakiem, że i z dzieckiem będzie to samo.

Gdy przed laty 40 wieśniakowi Nicodemowi Musetti urodził się syn, posadził w ogrodzie jabłoń. Gdyby to była dziewczyna, byłby posadził gruszę. Ponieważ wkrótce po przyjściu na świat dziecka matka umarła, Musetti całą swą miłość przeniósł na syna jednynaka.

Drzewo i syn rośli cudownie. Jabłoń była najpiękniejszym drzewem w ogrodzie, a

syn Wawrzyniec — najpiękniejszym chłopcem w całej wsi. Lecz im bardziej syn podrastał, tem bardziej ojciec odsuwał się od niego. Bo Musetti dziwnym był człowiekiem i chciał, by syn postępował we wszystkim tak, jak on sobie tego życzył, syn jednak, który po ojcu odziedziczył upór, wołał chodzić własnymi drogami.

Gdy coraz trudniej było im zrozumieć się, pewnego dnia opuścił dom rodzinny i w Południowej Ameryce znalazł on drugą ojczyznę. Tylko od czasu do czasu pisał, że mu się dobrze powodzi.

Młodzian przebył już trzy lata w Ameryce, gdy jego ojciec nagle zachorował i napisał do syna list z żądaniem, aby wracał natychmiast. — Syn odpowiedział, że wcale nie myśli o tem. Ojciec napisał drugi list, w którym prosił go o przyjazd. Ale chociaż z ambicji swej tak ciężką poniósł ofiarę i to nie poskutkowało. Wpadł tedy w straszny gniew, chwycił siekiere, poszedł do ogrodu i porąbał jabłoń — owo drzewo życia swego syna.

Następnego dnia przyszedł telegram... że Wawrzyniec umarł nagle.

Od tej chwili Musetti był złamany na duszy i ciele. Uważał siebie za mordercę syna, a wszyscy mieszkańcy wioski do śmierci pokazywali nań palcami, traktując go również jako synobójcę.

Nieszczęsny starzec żył osamotniony, z wyrzutami sumienia przez lat dwadzieścia, aż niedawno śmierć wyzwoliła go i być może połączyła ze synem, którego mimo miłości po trafił od siebie odstręczyć.

Ekscentryczna Amerykanka

Nagła miłość wykwintnej damy do brudnego przekupnia

Do urzędu policyjnego w Kairze wpadł przed kilku dniami przerażony egipcjanin, uliczny handlarz limonady, ciągnąc za sobą młodą i wykwintną damę amerykańską. Zrozpaczony felach opowiedział następującą historię:

— Sprzedawałem spokojnie na ulicy limoniadę, gdy przystąpiła do mnie ta oto dama, chwyciła mnie za szyję i zaczęła całować. Na stepnie kopnęła balon z doskonałą limoniadą, kosztowny płyn rozlał się po ziemi, dama pozoła się śmiać, a ujawszy mnie pod rękę, usiłowała zawlec do hotelu. Postępek ten obrzył mnie, więc poprowadziłem bezwstydną kobietę do komisariatu, aby mi zapłaciła za rozlaną limoniadę i wynagrodziła wstyd, jakiego się natykałem.

W oczach moich rodaków jestem ośmieszony.

Mówiący po angielsku urzędnik przetłuma czył amerykańskie słowa obdartego i brudnego przekupnia. Dama zaś odpowiedziała:

— Człowieka tego chcę poślubić, zakochałam się w nim od pierwszego wejrzenia, podobny bowiem jest do mojego narzeczonego, który umarł niedawno. Posiadam w Stanach Zjednoczonych majątek, który nam obojgu wystarczy na całe życie.

Skoro przekupniowi przetłumaczono treść słów amerykańki, zamyślił się przez chwilę i zadecydował:

— Najpierw niech mi zapłaci trzy funty za szkodę, a o dalszym pomówimy.

Ponieważ jednak dama nalegała, by ślub odbył się natychmiast, zajął się sprawą amerykański konsul i wysłał depeszę do rodziny ekscentrycznej rodaczki z doniesieniem o jej dziwacznym postanowieniu.

F. Gerstaecker

Tabiti

22)

Opracował
Roman Zrebowicz

Romans z mórz południowych

ROZDZIAŁ XII

PANIKA.

Tymczasem sprawy przybrały poważniejszy obrót, niż to Moerenhut mógł przypuszczać. Jeden z misjonarzy przyniósł właśnie wiadomość, że na angielskim statku wojennym obok flagi Wielkiej Brytanji zawisła tahitańska. Wesoly i lekkomyślny lub tahitański przyjął tę wieść jako asupt do najprzesadniejszych nadziei. Podczas gdy znaczna część tubylców zaczęła śpiewać tahitański hymn podług taktu starej, angielskiej pieśni „old hundred”, druga część zabrała się do naradego tańca; warkot bębnow tanecznych mieszał się z dźwiękami pieśni tubylców.

Inaczej znowu, a przedewszystkiem groźniej rozwijały się wypadki w dolnych dzielnicach Papeete. O jakie dwieście kroków od domu konsula Morenhuta, na którym powiewała francuska chorągiew, między małą grupą wysokich palm kokosowych a gęstwiną ciemnozielonych drzew chlebowych zgromadziło się kilku misjonarzy. Wśród nich Dennis i Gordon na otwartym placu wznosili gromkie okrzyki, z powodu zwycięstwa biblijnego nad papieżem. W pobliżu stało kilku wybitniejszych kacyków, między innymi Aonui, Teraitane i Fanue.

— I znowu — wołał fanatycznie brat Dennis — i znowu Pan Zastępów położył swą dłoń na głowach wierzących, i po raz drugi strąca postawiane na tych górach pogańskie bałwany. Jeszcze tam powiewa trójbarwna chorąg-

giew papistów, jeszcze trzepoczą nieprzyjacielskie kolory, ale jak spokojnie pasaty w krótkim czasie niewczą gwałtowne wiatry zachodnie, tak ten tam, w dali stojący okręt angielski przybył do naszych gościnnych wybrzeży, uwolnił nasz kraj od hańby poddaństwa i przywrócił panowanie biblij, uznającej jednego pasterza i jedną owczarnię.

— Jeśli francuska flaga napawa was takim wstrętem — podniósł głos Faune, który z zaciśniętymi zębami przypatrywał się gestyku lacji fantastycznego mówcy — to, do stu piorunów, dlaczego jej nie zedrżacie i nie rzucicie na ziemię?

— To jest naszym obowiązkiem! — zawołał oddany zupełnie misjonarzom, Aonui.

— Stop, Aonui! — przerwał mu Teraitane — to byłoby przedwcześnie i nieostrożnie. Bronię przyjaciela, skoro go tu niema i sam się nie może bronić! Anglja posiada tu swego przedstawiciela, swoją własną flagę i dwa wielkie okręty — a więc, jeśli się czuje obrażoną, niech sama zerwie wroga jej chorągiew.

— Aby w tem samem miejscu umieścić swoją, czy nie tak? — zawołał Fanue!

— Angielska flaga jest flagą miłości i spokoju — rzekł dobroliwie misjonarz Gordon.

— Ależ to jest kraj tahitański — rozsierdził się Fanue — coby rzekła królowa Beretanix, gdybyśmy chcieli wtargnąć do jej kraju i zatknąć chorągiew Pomare? Powiedziała: by niewątpliwie: czego szukają ci obcy ludzie w moim kraju? Wypędźcie ich stąd, ja mam swoją chorągiew.

— Anglja przyniosła nam biblię — zauważył znowu inny kacyk Potowai — jeśli mam uznać jakiś kraj za stojący ponad nami, to za wsze tylko Anglję.

— Ależ bracia! — zawołał Dennis w poboznym natchnieniu — dokąd my dążymy i gdzieżemy się zabłąkali? Myślicie, że my, wasi nauczyciele, możemy sobie czegoś innego, niż waszego dobra życzyć? Zależy wam na tem, aby nie znieważać francuskiej chorągwi, czy też aby kraj wasz uwolnić od hańby? Ta nieprzyjacielska francuska flaga przyszła tu wraz z czcicielami Baala, ich kadzidłami, a więc tylko usunięcie jej może nieszczęśliwemu ludowi przywrócić dawną wiarę i dawną łaskę u Boga.

— A więc niech ją pan sam wyrzuci! — wtrącił Fanue złośliwie — poco nas do tego używać?

— To nie jest obowiązkiem sługi Bożego — objaśnił szybko brat Gordon — unikaliśmy stale mieszania się do spraw politycznych tego kraju i teraz nie będziemy...

— Ty łesz pyszny kapłanie! — zawołał Fanue, mierzając płomiennymi oczyma chytre go misjonarza. — Co do mnie nie chcę ani flagi Beretanich, ani Feranich! — Zwracając się do swoich ludzi, zawołał: — Jeśli mnie będziecie potrzebowali, wezwijcie mnie, ale nie do modlitw i śpiewów. — Poczem, narzuciwszy na siebie płaszcz tapa, szybkim krokiem opuścił zgromadzenie.

— Dziki nieujarzmiony duch, na którego oby Bóg jak najrychlej zesłał światło łaski! — rzekł Gordon z pobożnym ku niebu spojrzeniem — będę się za niego modlił gorąco i z całego serca.

— Jeśli cię oko gorszy, wylup je — wołał brat Dennis — jak jałowe drzewo figowe wino być z ziemi wyrwane i rzucone w ogień, tak samo należy postąpić z chorymi członkami tego kościoła.

— A czy myślisz, bracie, że my tak samo nie myślimy jak Fanue? — zawołał Aonui w

dzikiem natchnieniu — czy sądzicie, że nie moglibyśmy umrzeć za wiarę, za którą Jezus Chrystus poniósł śmierć, aby nas wybawić? Ta flaga powiewa wrogo przeciwko nam, przeciwko biblij i nie kto inny, tylko my winniśmy ją usunąć. „Kto nie jest ze mną, jest przeciwko mnie!” — powiedział Chrystus. Aonui nie lęka się żadnego nieprzyjaciela, dopóki walczy w obronie Boga, a więc — kto kocha biblię, niech idzie za mną! — To rzekłszy, Aonui zaczął się przedzierać przez tłum, ustępujący mu z drogi. Poczem w otoczeniu większej ilości zgromadzonych ruszył szybkim krokiem w stronę domu francuskiego konsula, gdzie trójbarwna flaga dumnie trzepotała na wietrze.

Konsula nie było w domu. Krótko przedtem dwu mężczyzn nadeszło z innej strony placu, szukając Moerenhuta, a mianowicie René Delavigne i kacyk Paofai. Stali jeszcze u drzwi zamkniętych, opodal flagowego masztu gdy nagle usłyszeli coraz bardziej zbliżający się zgiełk.

— Hallo, Paofai! — rzekł René — widwisko się zbliża. Co oni zamierzają robić? — b

— Wszystko to, co jest szalone i głupie — odparł Paofai, wruszając ramionami — zapewne będą szturmowali dom i zedra chorągiew.

— Francuską flagę? — zawołał René, wybuchając gniewem — niech, do diabła, nie próbują, dopóki ja tu stoje.

— Niedługo będziesz się mógł bronić, przyjacielu — zaśmiał się krajowiec.

— Precz z chorągwią! Precz z trójkolorem — Rozległo się wśród tłumy — ta flaga musi spaść.

— To wygląda bardzo poważnie — zawołał René — Paofai, chodź tu! — I nie czekając na kacyka, rzucił się z szaloną odwagą w obronie sztandaru przeciwko nacierającym tłumom.

(d. c. n.)

